וועטער:
ניט באשטימט

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

דאס אידישע ווארט

THE GATEWAY OF THE WEST

THE ISRAELITE PRESS

Vol. 20, No. 197, Winnipeg, Thur. Oct. 9, 1930. Published daily except Saturday and Sunday דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג

סימפסאן באריכט וועט פארעפנטלאכט ווערן ביים סוף פון דעם חודש, זאגט שילס

אנב - אורחא

פון מארק

שמעון דובנאוו און די אידישע געשיכטע

(צו דער פייערונג פון זיין 70־יאריקן יובילײ, מארגן אוונט, אין פרידזאל)

אויב א מענש היט זיך פון כאפן מיט זיינע הוילע הענט ברענענדיקע קוילן, איז דאס דערפאר ווייל ער ווייס פון דערפארונג (פון זיין אייגענער אדער פון אימעצן אנדערשס דערפארונג) אז אן פייער צעברענט מען זיך.

אויב א מענש קאן בשלום דורכגיין א גאס אין א מאדערנער שטאט און אינסטינקטיוו אפהיטן זיך פון די געפארן פון מאדערנעם פארקער, איז דאס דערפאר, ווייל דורך זיין דערפארונג איז זיין אינסטינקט פארשארפט געווארן צו פילן די געפארן און באווארענען זיך קעגן זיי.

דאס גאנצע לעבן פונ'ם יחיד ווערט רעגולירט פון דערפארונגען, און וואס מער דערפארונגען א יחיד האט, — אייגענע אדער אויסגעלערנטע, — אלץ מער מענש איז ער און אלץ מער פעאיק איז ער צו באשטיין זיין שטעטל.

און דאס זעלבע איז אויך מיט א קיבוץ און מיט זיינע דערפארונגען. וואס מער א קיבוץ האט קאלעקטיווע דערפארונגען (געשיכטע), אלץ אויף א העכערער מדרגה פון ציוויליזאציע שטייט ער. וואס מער דער קיבוץ פארשטייט זיין געשיכטע, אלץ מער פעאיק איז ער צו קעמפן פאר זיין קיום.

דאס איז, אין א פאר ווערטער, די גרויסע וויכטיקייט פון דער געשיכטע וויסנשאפט.

* * *

די אלטע אידישע געשיכטע, וועלכע, ווי עס ווערט אנערקענט פון אלעמען, האט געהאט א גוואלדיקע ווירקונג אויף דער געשיכטע פון אלע פעלקער, איז גרינדלאך געפארשט געווארן פון גויאישע געלערנטע, וועלכע האבן זייערע פארשונגען פארצייכנט אין ביכער.

דריי טויזנט זילבערנע רובל געפונען אין שול אין בארִיסאוו

"אקטיאבער" פאדערט מען זאל פארוואנדלען די שול אין קלוב

אידיש בילד דורכגעפירט אין ירושלים, אבער אן די ווערטער און לידער

(ספעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

ירושלים, אקט. 9 (איטא). — די אידישע פילם "די אידישע מוטער", איבער וועלכער עס זיינען אויסגעבראכן ערנסטע סקנדאלן בעת זי איז אויפגעפירט געווארן אין תל־אביב, איז דורכגעפירט געווארן אין טעאטער אין ירושלים לעצטע נאכט אן וועלכע ס'איז שטערונגען. פונ'ם בילד זיינען אבער אויסגעשניטן געווארן די אידישע דיאלאגן און די אידישע לידער.

רעכטע פוע"צ אנטזאגן זיך אנצושליסן אין סאציאליסטישן וואל בלאק אין פוילן

וואַרשע, אקט. 9 (איטא). — די רעכטע פועלי ציון פארטיי האט געלאזט וויסן דער אידישער ארבעטער פארטיי "בונד", ...

אנטי־שחיטה געזעץ אין בייערן אריין אין קראפט פון אקטאבער 1

רעגירונג באראט זיך מיט אידישער אגענטור וועגן קאנסטיטוציאנעלע ענדערונגען זאגט קאלאניאלער אונטער סעקרעטער

אידישע קאנדידאטן צום ערשטן מאל אין טערקישע וואלן

(ספעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

קאנסטאנטינאפאל, אקט. 9 (איטא). מיט דער אפשאפונג פון דער דיקטאטור אין טערקיי און מיט דער גרינדונג פון אן אפאזיציאנעלער פארטיי אונטער'ן נאמען "ליבעראל רעפובליקאנישע פארטיי", וועלן אידן צום ערשטן מאל ארויסגעשטעלט ווערן ווי קאנדידאטן אין די וואלן צו די טערקישע מוניציפאליטעטן, — ווייל דער פירער פון דער נייער פארטיי, פעטי בעי, איז אנטשלאסן דורכצופירן אין לעבן די אפיציעל עקזיסטירנדיקע אבער קיינמאל ניט פארווירקלאכטע גלייכהייט פון די מינדערהייטן.

אין סמירנע זיינען צווישן די אפאזיציאנעלע קאנדידאטן ...

בריטישע רעגירונג וועט דורכפירן פלאן פון קאלאניזאציע פאר ארבעטסלאזע

לאנדאן, וויילס, אקט. 9. — ווי דער מיניסטער פון אגריקולטור, קריסטאפער עדיסאן, האט אנאנסירט ביי דער קאנווענשאן פון דער ארבעטער פארטיי וואס ווערט דא אפגעהאלטן, האט די רעגירונג באשלאסן צו העלפן ארבעטסלאזע דורך א ברייטן פלאן פון קאלאניזאציע. דאס לאנד וועט דערווארבן ווערן אדער דורך די מוניציפאליטעטן, אדער דורך דער רעגירונג אליין. די רעגירונג וועט העלפן די נייע קאלאניסטן איינצוארדענען זיך אויף זייערע פארמס, און וועט אין געוויסע פאלן ווייטער צאלן זיי זייער ארבעטסלאזיקייט שטיצע, ביז זיי וועלן זיך איינארדענען.

טערמין פאר פארשטענדיקונג בנוגע כותל מערבי ענדיקט זיך מיט גארניט

עסטרייכישער פרעמיער זוכט צו באאינפלוסן פרינץ שטארעמבערג אז ער זאל ניט ארויסטרעטן מיט אנטיסעמיטיזם

סטרייק געפינט זיך ערב אויפשטאנד זאגט לאנדאו

פרוי פארברענט איין הייצנדיק אויוון מיט גאזאלין

ר. ב. בענעט פאדערט אימפעריאלן קאנגרעס אינטערעסן האנדל פארצוג

א בריוו פאר אייך

סנאודען און מאסלי האבן ניט וואס אויסצוזעצן קעגן טאריפן

מזרח גאליציער ציוניסטן שאפן בלאק מיט אגודת ישראל

גלה פארהאלטן אויף קלאגע פון דערטארדן מיידעלע

אמעריקע שניידט באדייטענד די צאל פון אירע קריגס שיפן

נייע געבײדע פאר סטאק עקסטשענדזש וועט דא געבויט ווערן

זאגט אז טאריפן מלחמה קאן פירן צו אמת'ער מלחמה

מחנה פון 75 טויזנט קאמוניסטן פלינדערט כינעזישע פראווינץ

דוכאבארישע קינדער באזוכן די שולן אין ב. ק.

ארבעטער אין פארד עגנלישער פאבריק טארן ניט פארזוכן דעם טעם פון משקה

רעגירונג פון בראזיליע מאביליזירט ארמייען אונטערצודריקן אויפשטאנד

אין קווינס טעאטער